

додаткового вивчення, дослідження та опрацювання головних та проблемних моментів. Неопрацьованим залишається аспект захисту ідеї хореографічної композиції, та захисту останньої від «легального плагіату». За приклад можна взяти наступне: твір або сцена, що повністю ідентичні до авторського викладу стають повністю оригінальними, якщо в ньому замінити хоча б один рух. Це особливо стає актуальним сьогодні, коли їх виконання та розповсюдження за допомогою різноманітних сучасних засобів дістає усе більш широкого розповсюдження.

Жолудь А.Ю.

студент,

*Науковий керівник: **Валуєва Н.О.***

старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін,

Академія митної служби України

МЕДІАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ: СУТНІСТЬ ТА ПЕРЕВАГИ

На сьогодні засіб медіація використовується в 25 країнах світу. В Україні гарантовано право кожній особі на захист свого цивільного права та інтересу в разі їх порушення, невизнання або оспорювання (ст.15 Цивільного Кодексу). Право на захист особа здійснює на свій розсуд (ст. 20 ЦК), самостійно обираючи засоби відновлення порушеного права.

Актуальність розробки проблеми забезпечення захисту цивільних прав із використанням позасудових способів обумовлена тим, що сучасний стан судового захисту в Україні є незадовільним. Несталість судової практики, недосконалість системи правового захисту призводить до того, що люди все частіше звертають свою увагу на альтернативні (позасудові) засоби вирішення спорів, до яких належить посередництво.

Поширеним терміном для позначення посередництва є медіація.

Медіація є методом позасудового вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам цивільноправового спору проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони змогли самостійно обрати той варіант рішення, який відповідатиме їхнім інтересам і задовольнить їхні потреби.

Медіація за своєю суттю є неформальною, добровільною процедурою, проте вона показує чудові результати у розв'язанні конфліктів.

Світовий досвід вказує на те, що медіація є майже універсальним засобом вирішення конфліктів, що застосовується у багатьох сферах, починаючи від сімейних суперечок, закінчуючи конфліктами за участі громади та міжнародних конфліктах.

Вбачається, що не існує «ідеальної» моделі медіації, або усталених схем та правил. Проте виділяються такі основні принципи, що її характеризують:

добровільність, неупередженість, нейтральність, конфіденційність, гнучкість, прозорість та інформативність.

Серед переваг медіації окремо виділяється її спонукальний характер до добровільного виконання рішення, прийнятого при врегулюванні цивільноправового спору. Аргументується зазначена позиція наступним чином. Коли суд виносить рішення, навіть за умови примусового виконання, воно часто не виконується. Як пояснюють психологи, людина опирається будь-яким примусовим заходам через свою природу. В той же час, коли людина бере активну участь у прийнятті та формулюванні рішення, ступінь опору значно зменшується, тобто людина добровільно виконує погоджене рішення. Кімберлі К. Ковач, американський вчений та провідний спеціаліст у галузі медіації, вважає, що задоволення прийнятим рішенням пов'язано не тільки з результатом, а й з процесом переговорів, в яких людина бере участь.

Для ілюстрації переваг медіації можна привести декілька цифр: в США 95 % справ, що були направлені на медіацію не дійшли до судового розгляду; в Німеччині 90 % медіацій завершуються мировою угодою (для Нижньої Саксонії такий показник дорівнює 97 %); у Великобританії показник результативності медіації становить 9095 %; загальноєвропейський показник результативності медіації – 4080 %.

Це пов'язано з тим, що медіація має чисельні переваги порівняно з судовими процедурами та іншими засобами вирішення цивільноправових спорів. Основною характеристикою медіації, її принциповою відмінністю від конфронтаційних за своєю суттю процедур, зокрема, судових, є простота, відсутність формалізму, гнучкість, а головне економія часу та коштів.

Медіація є примирною процедурою, яка передбачає обговорення правової проблеми, що сталася, без зайвого психологічного загострення. Завдяки присутності медіатора, який полегшує сторонам процес діалогу та скеровує їх на узгодження інтересів і віднаходження консенсусу, процесуальна змагальність переходить у співпрацю.

Конфіденційність медіації дозволяє мінімізувати ризик публічного розголошення, що є важливим в багатьох сферах людського життя: від небажання розголошувати інформацію щодо приватного життя до побоювань розголошення комерційної таємниці.

Як показують дослідження (див., наприклад, дослідження Світового банку «Ведення бізнесу – 2012. Забезпечення виконання контрактів»), фінансові та часові витрати, яких потребує судове врегулювання навіть самого елементарного спору, є невиправдано значними та обтяжливими. В той же час, медіація значно скорочує фінансові витрати та є менш тривалою у часі (див., наприклад, Jennifer E. Shack, «Bibliographic Summary of Cost, Pace, and Satisfaction Studies of Court-Related Mediation Programs»).

За результатами медіації сторони можуть укласти угоду, якій можна, за бажанням, надати юридичної сили (наприклад, засвідчивши її нотаріально). У випадку ж коли медіація проводилася після початку судового розгляду, сторони можуть укласти мирову угоду, що її затвердить суд.

Слід зазначити, що показник виконання угод, укладених за результатом медіації є неймовірно високим: майже 100% домовленостей виконуються

сторонами добровільно. Натомість показник примусового виконання судових рішень в Україні ледь перевищує 20 %, що є кричущим та недопустимим.

Таким чином, медіація, маючи сильний потенціал, здатна вирішити проблеми, що стоять перед правовою системою України. Зокрема, розвантажити судову систему та покращити стан правового захисту громадян. Застосування медіації широко сприятиме демократизації суспільства та становленню верховенства права.

Список використаної літератури:

1. Рекомендація Ради Європи «Про медіацію в цивільних справах» R № (2002) 10.
2. Бесемер, Христоф. Медиация: Посредничество в конфликтах / Перевод с нем. Н. В. Маловой – Калуга: Духовное познание, 2004. – 176 с.
3. Медиация – искусство разрешать конфликты. Знакомство с теорией, методом и профессиональными технологиями / Составители: Г.Мета, Г.Похмелкина / Перевод с нем. Г.Похмелкиной. – М.: Издательство Verte, 2004. – 320 с. ISBN 5-94866-002-8
4. Паркинсон, Лиза. Семейная медиация. – М.: Межрегиональный центр управленческого и политического консультирования, 2010. – 420 с. ISBN 978-5-98872-012-6
5. Махтельд. Приглашение к медиации. Практическое руководство о том, как эффективно предложить разрешение конфликта посредством медиации. – М.: Межрегиональный центр управленческого и политического консультирования, 2009. – 400 с. ISBN 978-5-98872-017-1 5.

Кривень І.С.

студент,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

КОЛІЗІЙНІ ПИТАННЯ СПАДКУВАННЯ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЗА НАЯВНОСТІ ІНОЗЕМНОГО ЕЛЕМЕНТА ВІДНОСНО ЗДАТНОСТІ ДО СКЛАДАННЯ ЗАПОВІТУ ТА ФОРМИ ЗАПОВІТУ

На практиці виникають питання, пов'язані із застосуванням колізійних норм щодо спадкування з іноземним елементом, які потребують теоретичного уточнення.

Дослідження колізійних норм щодо спадкування цікавило таких науковців, як М. Богуславський, В. Буткевич, Г. Дмитрієва, Е. Ейдінова, Л. Лунц, А. Рубанов, І. Лукашук, Р. Мюллерсон, С. Фурса і Є. Фурса.

Колізія – це слово, яке походить від латинського *collisio*, що означає «зіткнення». Колізію в міжнародному спадкуванні слід визначити як таку правову ситуацію, в якій відносини по спадкуванню пов'язані з двома чи більше національними системами права, що шляхом взаємодії здатні їх регулювати [2, с. 189].

Вирішення різних спадкових спорів, як правило, породжує майнові відносини, що входять до системи відносин власності однієї держави, і взаємодіють із системою власності іншої держави.